

-अधिपः N. of बुध Mercury (सामवेदाधिपो भौमः शशिजोऽथर्ववेदराद्). -निधिः, -विद् *m.* receptacle of the (knowledge of) Atharvaveda, or conversant with it; गुरुणाऽथर्ववेदा कृतक्रियः R. 8. 4. 1. 59; (अथर्वविधिपदेन दुरितोपशमन-निमित्तज्ञान्तिकपौष्टिकप्रवीणत्वं पौरोहित्योचितत्वं द्योत्यते Malli.)-भूताः (pl.) those who have become Atharvans, Names of the 12 Maharsis. -शिखा, -शिरस् *n.* (अथर्वणो वेदस्य शिखा शिर इव वा ब्रह्मविद्याप्रतिपादकत्वेन श्रेष्ठत्वात्) N. of an Upaniṣad dealing with Brahmavidyā. अथर्वशिरसोऽध्येता ब्रह्मचारी यत्नतः Mb. 13. 90. 29. -संहिता A text of collection of hymns of अथर्ववेद. अथर्वसंहितायाजी विद्धे विधिवद्भुतम् Bm. 1. 869.

अथर्वणिः [अथर्वणि तदुक्तशान्त्यादौ वा कुशलः, इस् सित्वेन भक्ताभावात् न टिलोपः Tv.] 1 A Brāhmaṇa versed in this Veda; or skilled in the performance of the rites enjoined by it. -2 A family priest (पुरोधस्).

अथर्वान्निरस् *m.* A member of the class of this name. -(pl.) 1 Descendants of Atharvan and of Angiras. -2 Names of the hymns of the Atharvaveda; दण्डनीत्यां च कुशलमथर्वान्निरसे तथा Y. 1. 313.

अथर्वान्निरस *a.* (-सी *f.*) Connected with अथर्वान्निरस्. -सम् Office of this person. -साः Hymns of this Veda. श्रुतीरथर्वान्निरसीः प्रकुर्यादविचारयन् Ms. 11. 33.

अथर्वान्मू *Ritual* of the Atharvaveda. -णः, -विद् One studying or versed in this Veda or the ritual.

अथर्वी *a.* Ved. [न थुर्व-अच्, षष्ठी० उलोपः गौरा०-बीष् Tv.] Not injuring or hurting, not destructive; pierced by a lance (?).

अथवा, अथो See under अथ.

अद् 2 P. [अत्ति, आद, जघास, अघसत्. अत्स्यति, अत्तुम्, अन्न-जघ, जग्धा] 1 To eat, devour. -2 To destroy. -3 = अद्, q. v. -Caus. to feed with, cause to eat; आदयत्यन्नं बटुना Sk. -Desid. जिघत्सति To wish to eat. [cf. L. *edo*, Gr. *edo*, Germ. *essen*, Eng. *eat*; Lith. *edmi*, Sans. *admi*, Goth. *at*, Zend *ad*] With अव to satisfy by food, get rid of with feeding; (fig.) stop the mouth of. -आ to eat &c. -प्र-सम् to use up, consume, devour; समदन्त्यामिषं खगाः Bk. 18. 12. -वि to gnaw.

अच् *a.* [अद्-त्च्] One who eats; अरक्षितारमत्तारं नृपं विद्यादधोगतिम् Ms. 8. 309.

अद्-द *a.* (at the end of comp.) Eating, devouring; मांसाद carnivorous, feeding on flesh; so मत्स्य०.

आदन Food. Rv. 6. 54. 3.

अदंष्ट्र *a.* [न. ब.] Toothless. -ष्ट्रः A serpent without teeth; one whose fangs have been taken out.

अदक्षिण *a.* [न. त.] 1 Not right, left. -2 [न. ब.] Not bringing in Dakṣiṇā to the priests; without any gifts (as a sacrifice); अदक्षिणास अच्युता दुधुक्षन् Rv. 10. 61. 10 मृतो यज्ञस्त्वदक्षिणः Pt. 2. 94. -3 Simple, weak-minded, silly; मेनेऽथ सत्यमेवेति परिहासमदक्षिणा Rām.

-4 Not handy, skillful or clever; awkward. -5 Unfavourable Bhāg. 10. 82. 20.

अदक्षिणीय-दक्षिण्य *a.* Not deserving Dakṣiṇā.

अदग्ध *a.* Not burnt; not burnt according to the rites.

अदण्ड *a.* [न. ब.] Free or exempt from punishment.

अदण्ड्य *a.* 1 Not deserving punishment; अदण्ड्यान् दण्डयन् राजा दण्ड्याश्चैवाप्यदण्डयन् Y. 2. -2 Exempt or free from punishment; नादण्ड्यो नाम राज्ञोऽस्ति यः स्वधर्मं न तिष्ठति Ms. 8. 335.

अदत् *a.* Toothless.

अदत्त *a.* 1 Not given. अदत्तान्युपभुञ्जानः Ms. 4. 202. -2 Unjustly or improperly given. -3 Not given in marriage. -4 Not having given any thing. -त्ता An unmarried girl. -त्तम् A gift which is null and void (having been given under particular circumstances which make it revocable). -Comp. -आदायिन् *a.* the receiver of such a gift; one who takes what has not been given away, such as a thief; अदत्तादायिनो हस्तालिप्सेत ब्राह्मणो धनं । याजनाभ्यापनेनापि यथा स्तेनस्तथैव सः ॥ -पूर्वा not affianced or betrothed before; अदत्तपूर्वत्याशङ्क्यते Mā. 4.

अदत्त्र *a.* [अद्-बा० अत्रन्] Ved. Fit to be eaten; अदत्त्रया दयते वार्याणि Rv. 5. 49. 3. (= अदनीयानि).

अदध्यङ्क् [अमुं अन्नति अदस्-अच्क् किप् अन्ध्यागमः P. VIII. 2. 80-81.] Going to that, tending to that.

अदन्त *a.* [न. ब.] 1 Toothless. -2 Not yet having the teeth formed or grown (said of young ones of men or animals before the teething time). -3 Ending in अन् or अ. P. VIII. 4. 7. -तः 1 A leech. -2 N. of Pūsan, one of the 12 Ādityas, he having lost his teeth at the destruction of Dakṣa's sacrifice by Virabhadra.

अदन्त्य *a.* 1 Not dental. -2 Not fit for the teeth; injurious to them.

अदग्ध, -दग्ध *a.* [न. त.] Ved. Unbroken or unimpaired, unhurt, uninjured; pure, true; असु, or आयुः having uninjured or pure life; leaving uninjured the man who sacrifices; धीति, व्रत whose works or religious observances are unimpaired. अर्यमणं भगमदग्धधीतीनच्छ Rv. 6. 51. 3.

अदभ्र *a.* [दग्ध-रक्, न. त.] Not scanty, plentiful, copious; अदभ्रदभ्रमधिगम्य स स्थलीम् Ki. 1. 38; अभ्रनिर्घोष Dk. 35.

अदग्ध *a.* Honest, un deceitful. -भः 1 Honesty, absence of deceit. -2 N. of Śiva.

अदय [न. ब.] Merciless, unkind, cruel. -यम् *ind.* Mercilessly; ardently; fervently, closely (as an embrace) इच्छामि चैनमदयं परिरञ्जुमङ्गैः V. 5. 9.

अदर्शः 1 Day of new moon. -2 A mirror (= आदर्श).